

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1997-1998

21 OKTOBER 1997

Wetsontwerp strekkende om het geweld tussen partners tegen te gaan

AMENDEMENTEN

Nr. 16 VAN DE HEER DESMEDT

Art. 2

In het nieuwe lid voorgesteld in artikel 410 van het Strafwetboek de woorden «met wie hij samenleeft of samengeleefd heeft en een duurzame, affectieve en seksuele relatie heeft of gehad heeft» vervangen door de woorden «met wie hij als gehuwde samenleeft».

Verantwoording

Dit amendement wil de tekst opnieuw invoeren zoals de Senaat die op 27 februari 1997 heeft aangenomen. Deze versie lijkt ons beter overeen te stemmen met de bedoelingen van de wetgever, namelijk het uitvoeren van een van de aanbevelingen aangenomen op de Conferentie van Peking (september 1995) tijdens welke de deelnemers zich ertoe verbonden hebben iedere vorm van geweld en discriminatie tegenover vrouwen te voorkomen en in te perken.

De formulering van de Kamer van volksvertegenwoordigers is te ruim en is indertijd overigens door de Senaat verworpen.

Nr. 17 VAN MEVROUW MILQUET EN DE HEER DESMEDT

Art. 7

Dit artikel doen vervallen.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-269 - 1997/1998:

Nr. 7: Ontwerp geamendeerd door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

21 OCTOBRE 1997

Projet de loi visant à combattre la violence au sein du couple

AMENDEMENTS

Nº 16 DE M. DESMEDT

Art. 2

Dans l'alinéa nouveau proposé à l'article 410 du Code pénal, remplacer les mots «il cohabite ou a cohabité et entretient ou a entretenu une relation affective et sexuelle durable» par les mots «il cohabite maritalement».

Justification

Cet amendement a pour objectif d'en revenir au texte adopté par le Sénat le 27 février 1997. Cette disposition nous semble davantage respectueuse de l'esprit qui a poussé le législateur à intervenir, à savoir la mise en œuvre d'une des recommandations de la Conférence de Pékin de septembre 1995 au cours de laquelle les participants se sont engagés à prévenir et à diminuer toute forme de violence et de discrimination à l'égard des femmes.

L'expression retenue par la Chambre des représentants est trop large et avait d'ailleurs été rejetée à l'époque par le Sénat.

Claude DESMEDT.

Nº 17 DE MME MILQUET ET M. DESMEDT

Art. 7

Supprimer cet article.

Voir:

Document du Sénat:

1-269 - 1997/1998:

Nº 7: Projet amendé par la Chambre des représentants.

Verantwoording

De indieners van het amendement menen dat de strafvordering wegens overtreding van de strafwet moet worden ingesteld door het openbaar ministerie. Indien men van mening is dat het openbaar ministerie zijn taak niet naar behoren vervult, moet worden opgetreden door middel van richtlijnen, het ombuigen van het strafrechtelijk beleid, enz.

Men mag die opdracht van het openbaar ministerie niet overdragen aan VZW's wegens het risico dat het openbaar ministerie dan nog minder belang zal hechten aan deze problematiek.

Daar het hier bovendien niet gaat om een klachtmisdrijf maar om een misdrijf waarbij een eenvoudige aangifte de strafvordering op gang moet brengen, zal de reële bijdrage van een vereniging die mishandelde vrouwen verdedigt, vanuit juridisch oogpunt zeer beperkt zijn aangezien die vereniging noch schadevergoeding kan eisen noch de strafvordering kan instellen.

Zij zal ten hoogste het slachtoffer kunnen «bijstaan», zonder dat het gaat om echte rechtsbijstand want dit zou het monopolie van de advocaten in het gedrang brengen. De vereniging kan eigenlijk niets anders doen dan het slachtoffer doorverwijzen naar een advocaat.

De indieners van het amendement verwijzen naar de wetgeving betreffende de mensenhandel.

Wanneer de vereniging Payoke een geval kent waarop deze wet van toepassing kan zijn, deelt zij dat mee aan het openbaar ministerie, die de strafvordering instelt.

Payoke heeft evenwel geen toegang tot de dossiers. Dat zou zij wel kunnen hebben indien zij in rechte zou mogen optreden.

Dergelijke verenigingen hebben er alleen belang bij dat de betrokken feiten vervolgd worden, maar zij hebben er geen belang bij om in rechte te kunnen optreden in de zin van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek.

De tekst is dus een lege doos voor de verenigingen en dreigt bovendien verwarring te stichten wat betreft de juiste inhoud van hun recht om een vordering in te stellen.

Er moet voorkomen worden dat de ontworpen bepaling onterecht gelijkgesteld wordt met andere bepalingen, zoals bijvoorbeeld het recht van de vakbonden om voor hun aangesloten leden in rechte op te treden.

Bovendien kan zo een ongelijke situatie ontstaan met betrekking tot andere, ernstigere feiten, waarbij geen vorderingsrecht wordt toegekend aan verenigingen.

Ten slotte betekent het aanvaarden van een collectief belang impliciet dat hier een afzonderlijk vorderingsrecht geldt, dat wil zeggen onafhankelijk van de wil van het slachtoffer. Dit was nu juist niet de bedoeling.

Justification

Les auteurs de l'amendement estiment que l'action publique du chef des infractions à la loi pénale appartient au ministère public. Si l'on estime que celui-ci ne remplit pas cette mission comme il convient, il faut intervenir par des directives, par l'infléchissement de la politique criminelle, etc.

On ne peut décharger le ministère public de cette mission au bénéfice d'a.s.b.l., avec le risque qu'il accorde encore moins d'attention à la problématique en question.

De plus, comme il ne s'agit pas en l'espèce d'un délit de plainte, mais d'un délit où une simple dénonciation doit normalement déclencher l'action publique, l'apport effectif d'une association de défense des femmes battues sera, sur le plan juridique, des plus restreint, puisqu'elle ne peut ni exiger la réparation d'un dommage ni exercer l'action publique.

Tout au plus pourra-t-elle «assister» la victime, mais il ne peut s'agir d'une assistance en justice, qui porterait atteinte au monopole des avocats. L'association ne pourra en fait que renvoyer la victime à son avocat.

Les auteurs de l'amendement se réfèrent à la législation relative à la traite des êtres humains.

L'association Payoke, lorsqu'elle a connaissance d'un cas susceptible d'entrer dans le champ d'application de cette loi, le signale au ministère public, qui met en œuvre l'action publique.

Cependant, Payoke n'a pas accès aux dossiers. Or, cet accès serait possible si cette association était autorisée à «ester en justice».

De telles associations ont seulement intérêt à ce que les faits en question soient poursuivis, mais elles n'ont pas d'intérêt à ester en justice au sens de l'article 17 du Code judiciaire.

Le texte n'apportera donc rien de plus aux associations, mais il risque de créer la confusion quant au contenu exact de leur droit d'agir.

Il faut éviter que la disposition en projet ne soit à tort assimilée à d'autres cas tels que, par exemple, le droit des syndicats de représenter leurs affiliés en justice.

Par ailleurs, on risque de créer une situation discriminatoire par rapport à d'autres délits plus graves, mais pour lesquels aucun droit d'action n'est conféré aux associations.

Enfin, l'existence d'un intérêt collectif implique l'existence d'un droit d'action distinct, indépendant de la volonté de la victime, alors que l'on veut précisément ici exclure cette possibilité.

Joëlle MILQUET.
Claude DESMEDT.